

מאת אורי אבנרי

4 - 2 במאי 1972

אך עיתון אחד...

מי שקרא את כל הדיווחים של כל העיתונים היומיים, לא יידע אלא את אפס קצה של פעולת סיעתנו ודבריה בכנסת. למשל, בשבוע שעבר:

● הגשנו הצעה דחופה לסדרהיום בעניין התנהגות המישטרה כלפי הפגנת האחד במאי בירושלים. הנ"י שיאות שללה את הדחיפות. הגשנו מייד שאילתה מפורטת לשר-המישטרה על השימוש בגאונים ובאלות. אף עיתון אחד לא דיווח על כך.

● באותו יום יצאנו אל הסטודנטים בקמפוס הירושלמי, שישבו על הארץ אחרי שירדו מאולם הסינאט. נשאתי בפניהם דברים קצרים על הצורך לחוקק חוק להבטחת חופש-ההפגנה (הגשנו הצעת-חוק כזאת בכנסת הקודמת, ושוב בכנסת הנוכחית).

● אחרי פעולת חוקרי מסי-הכנסה בדרת פוקה הירש, הגשנו הצעה דחופה לסדרהיום נגד המעשה הפסול של החוקרים, שהומינו עיתונאים וצלמים לתוך הדירה, ופירסמו פרטים על חייו האינטימיים של הנישום. הנשיאה שללה את הדחיפות. אף עיתון אחד לא דיווח על כך.

● הגשנו הצעת-חוק פרטית, להבטחת זכות הנ"י שואין של זוגות שאינם יכולים להתחתן כיום בגלל חוקי ההלכה. הצעה זו וזה בדיוק להצעתו של ח"כ גדעון האוזנר מ"ע. הגשנו אותה, כדי להכריח את ל"ע להעלות את הצעתם, ולא להיכנע ללחץ קואליציוני. אם לא יעשו זאת, נעלה אנחנו את הצעתם. אף עיתון אחד לא דיווח על כך.

● מובן שפיתרון חלקי כזה אינו מספק אותנו. אולם אחרי שהוסרה מסדרהיום הצעתנו להנהגת נשואין אור"חיים לכל, ננסה להבקיע בדרך זו לפחות בקע ראשון בחומת הכפייה.

● יומנו דיון סודי בוועדה-הפנים של הכנסת בעניין התגברות הפשיעה המאורגנת במדינה. בדיון הר"י ראשון מסרנו לוועדה פרטים רבים ממקורות-המידע שלנו, וביקשנו למנות ועדת-מישנה קבועה לעיבוד אחרי ההי"י דרדרות בשטח זה. אף עיתון אחד לא דיווח על כך.

● הגשנו שאילתה למשה דיין על הר"מ"ל ל"י מישטר הביטחון שהעביר מוטי פרידמן. האם גובה המישרד תרומות, וממי? מי מפקח על כך? על מה מוצא הכסף? אף עיתון אחד לא דיווח על כך.

● הגשנו שאילתה על יחסו של צה"ל לסרבני-הגיוס גיוורא נוימן. אף עיתון אחד לא דיווח על כך.

● משה דיין הרכיב בשאלתה שלנו בדבר התקנת הגורות-כטיחות שרכב צבאי לא-קרבני (צה"ל ינהג לפי תקנות-התעבורה, אחרי פיתרון הבעיות הטכניות) ועל אייליקחת חיילים כמתוססם ריקים החוזרים מסיני (דיין הכחיש). אף עיתון אחד לא דיווח על כך.

הגברת הזקנה

והשר אחיתופל

הגשנו כמה מאות הסתייגויות לתקציבם של 20 המישרדים הממשלתיים. כדי לנמק את כולן, עומדות לרשותנו 42 דקות — כ-10 שניות להנמקת כל הס"י תיגות. ברוב אדיבותה, משאירה לנו הכנסת את הזכות לבחור בעמנו כמה דקות מתוך זה להקדיש לכל מישרד.

יש מעלה אחת בטישה זו: היא מאלצת אותנו להגיד את אשר יש להגיד בצורה תמציתית, ממש טלוגראפית. כך עשינו השבוע, כאשר נימקנו את הס"י תיגותינו למישרד ראש-הממשלה. הקצבנו לכך 4 (ארבע) דקות!

נאומים אלה מושמעים במליאה, כשהח"כים הנו"כחים משוחחים בינם לבין עצמם בקול רם, וכימעט אש אינו מקשיב. (הח"כים של הקואליציה נאלצים

להיות נוכחים בעל כורסם, כדי להצביע נגד החסתי-גיות).

הנאום הקצרצר שלנו נפתח באווירה זו. אך תוך כדי דיבור, השתררה שתיקה של מועקה. כאשר סיימתי, שאל אחד הח"כים הדתיים: „אתה רוצה להתחרות בנביא ירמיהו בארבע דקות?!”

הלח הנאום כולו: אורי אבנרי: „אנו מציעים להפחית באופן סמלי לירה אחת מתקציב הלישכה הראשית של ראש-הממשלה. בכך ברצוננו להביע אי-אמון מוחלט בראש-הממשלה.

מאז נכנסה לתפקידה זה, כוננה הגברת גודדה מאיר שליטון-יחיד — שליטון-יחידה — המתקרב יותר ויותר למישטר של רודנות. על פיה יישך דבר. אין היא עוד ראשונה בין שווים. היא המחליטה, היא הקובעת את המדיניות במיטבה הפרטי, היא הכופה את רצונה על חברי מיפלתה וממשלתה.

במישטר זה, נקבעת המדיניות הלאומית העליונה, הנר-געת לחייו של כל אדם בישראל, ללא זיקה כלשהי לדעת-הקהל. הכנסת הפכה למקלה העונה אמן, הממשלה עצמה אינה אלא קבוצה של נערי-שליחים. על כולם מנצחת הגברת מאיר.

במצב כזה, הופכות מיניבולותיה האישיות של הגברת מאיר לאסון המדינה כולה. קשה לתאר אישיות המתאימה פחות למעמד של קובעת יחידה בענייני חוץ ופנים.

בענייני חוץ, הגברת מאיר היא הנוקשות בהתגלמותה. אין היא מסוגלת ואין היא רוצה להבין את הוולת. להתיי-חשב בשאיפותיו ולא כל שכן ברגשותיו. אין היא מכירה בעצם קיומו הלאומי של העם השני בארץ, העם הפלס"טיני. היא העמידה את מדיניות-ערב בפניו הברירה להי-כנע לתכתיב ישראלי, שפירושו סיפוח השטחים הכבושים העיקריים לישראל, או להישאר במצב הקיים, של החוקת כל השטחים.

מדיניות זו, בתוספת הסינגון הצדקני האי-שי שדה, מחוקקת את מגמות המלחמה בקרב העולם הערבי, ועלולה לדחוף את מנהיגיו

למעשיו-איש, שימביעו את המרחב בנהרות של רם.

היועץ העיקרי של ראש-הממשלה הוא השר ישראל גלילי, המנצח על הסיפוח המעשי, המכשיר את השטחים להתנחלות יהודית תוך הזנת האוכלוסיה הערבית. מאז ימיו אחיתופל, לא היה בדבריו ימינו יועץ העליון להמיט על מקבלי-עצותו אסון גדול יותר.

אנו מציעים למחוק כליל את הוצאות השר גלילי ולישר-כתו. לעומת זאת אנו מציעים להקציב מאה מיליון לירות ליישוב הפלטיים.

בימי שלטון הגברת מאיר הופכת החברה הישראלית לחבית של חומר-נפץ, גוברים המתחים הערתיים והסוצ"ליים, מתבססות גורמות של שחיתות, ששללת זכות המא"בק הלגיטימי מן הדוסיקים ה"לא-נחמדים", משמינה שיכבה דקה של מתעשרים, נוצרת שינאה בין בני-הארץ משוללי-הזכויות ובין העולים החדשים, נהרסת איכות-החיים והדורות-היציירה. מושחת נוף-הארץ ללא תקנה, נרצחת העיר ירושלים, מורעלים נהרות ואגמים ועצם האוויר שאנו נושמים, מתמוטטים השרותים הציבוריים, ובעיקר: נפי-ערת תהום בין הדור הצעיר, המחפש אמת וצדק, ובין המימסד, שהעמיד בראשו את הגברת מאיר.

לא המתים

יהללו יה...

היה זה בשעה ששמואל מיקונים ביקש להעביר לועידה הצעה של מאיר וילנר, בדבר הכרזת השר ישראל גלילי על צירוף חבל עזה לישראל.

שמואל מיקונים: „... עם שוכן לבטח / חשוב יותר

משמח!

השר ישראל גלילי: זה לפי התיחות של הרוב (של

מק"י)?

שמואל מיקונים: זה לפי התיחות של הוועידה

ה" (של מק"י)!

מנחם בגין: זה לפי השקפתו של ד"ר סנה המנוח?

שמואל מיקונים: אני הריני עוד חי, ברוב השם, יוסי-ים.

אורי אבנרי: לא המתים יהללו יה, ולא המתים ידרבו בכנסת.

חיים לנדאו (למיקונים): אינני בטוח אם ד"ר סנה

המנוח היה מסכים לדבריי!

אורי אבנרי: אינני בטוח אם זאב ז'בוטינסקי המ"נח היה מסכים לדבריי!

תחילה ניסו בכל מחיר למנוע דיון במליאה על דו"ח ועדת ויתקון. הצעתנו הדחופה לסדרהיום נדחתה על-ידי הנשיאות.

החלטנו להקריב את המליסה היקרה שיש לנו להצעות גילול לסדרהיום (שלוש בשנה כולה!) כדי להעלות את הנושא. הגשנו הצעה רגילה, וכך עשה מאיר אביוהר. משראו כי יהיה דיון, על אפס ועל חמתם, הזדרזו כל הסיעות האחרות להגיש גם הן הצעות.

כשרוב סיעות הבית מגישות הצעות זהות, הן הופ-כות בדרך כלל אוטומטית לוויכוח כללי, הנפתח בנאום מטעם הממשלה והמסתיים בקבלת הצעות-סיכום. על כן הגשתי ליו"ר בפועל, יצחק נבון, דרישה מטעם סיעתנו לקיים ויכוח כללי. נבון ערך מישאל בין חברי הנשיאות, אך הרוב דחה את דרישתנו. הממשלה לא רצתה בוויכוח הכללי, מפני שהיא פחדה מן הסיכום שהיה עשוי להתקבל.

לבסוף נדון הדבר במיסגרת שמונה הצעות לסדרה-היום. הנאום של סיעתנו הפך לכתב-האישוש העיקרי. יתכן ששום נאום שנשאנו בכנסת, במשך שבע שנים, לא עורר הד כה רב. עשרות חברי-כנסת בירכו אותנו (כמובן בחשאי, במסדרון).

כפי שקרה לאחריה לעיתים קרובות, מתקבלים דברי סיעתנו כמבטאים גם את דעתם של „האנוסים" הרבים במערך, הנאלצים לשתוק.

להלן הנאום, שלא הופרע אף על-ידי קריאת-ביניים אחת, באולם שהיה מלא מפנה אל פה, כשהח"כים מג-לים תשומת-לב בלתי-רגילה:

אורי אבנרי: זה מול זה עומדים שני אנשים. שני הם לילדי-הארץ, שניהם בני אותו גיל, שניהם יוצאי סבי-בה דומה.

ואיזה הכרל ביניהם! מ כאן — דויד גיב, בן 48, דור שני בארץ. איש הפלמ"ח. קצין בחטיבה קרבית מפוארת — חטיבת הנגב — במלחמת-העצמאות, רבי-סרן במילואים, אדם שמיק-צועו הוא פיתוח הארץ.

ומ כאן — מרדכי פרידמן, בן 45, דור חמישי בארץ, אדם שיצא מן הארץ לפני מלחמת-העצמאות וחזר לקראת סופה. קצין בחיל-האספקה, סרן או סגן (לא ברור מה) במילואים, אדם שמיקצועו הוא פיתוח קשרים אישיים. ביבי ומוטי — שתי דמויות, שהפכו סמלים בפרשת „נתיבי-נפט".

..המדינה - זה אני!"

מה מסמלת דמותו של גיב? הנה אדם שסיכן את הקאריירה הצנועה שלו כעובד המדינה, בפעולה ללא פירסומת, ללא כל סיכוי להפקת הנאה אישית כלשהי. יעדו היחיד היה להביא לתיקון פגמים, לשמור על רכוש הציבור, למנוע שחיתות וביזבזו המשאבים המצומצמים של המדינה הענייה.

איש כמו ביבי גיב אומר: „המדינה זה אני. אני אחראי למדינה הזאת. איכפת לי מה קורה במדינה הזאת. לא חשוב מה המדינה עושה בשבילי, חשוב מה עושה אני למען המדינה.

מה מסמלת דמותו של מוטי פרידמן? הנה אדם שהשיג משרה רמה בזכות קשריו עם רוב אנשי צמרת השלטון מכל המיפלגות. אדם שאינו עוסק במיקצועו הרשמי (הנדסת מזון) אלא במיקצוע האחד הי-חשוב במדינת ישראל: קשירת קשרים.

בעורת הקשרים הגיע לעמדה בענף הנפט, הקים חברה משלו, ניצל אותה כדי לבצע עיסקות שיש בהן חשד של הברחת-מטבע עצומה. העלמת-מיסים עצומה. השגת הטבות מהמדינה בטענות-שווא בקנה-מידה גדול. בעורת אותם הקשרים הפך לאחר-מכן למנכ"ל בחברה ממשלתית חשו-בה ביותר, וניצל מעמד זה כדי לבצע עיסקות שיש בהן חשד של קבלת שוחד, וניצול מעמדו הממלכתי לביצוע עסקים פרטיים במימדים של מיליונים.

גם איש כמו מוטי פרידמן אומר: „המדינה זה אני. רכושתי הוא שלי, איכפת לי איך אני יכול להסתדר במדינה הזאת. המדינה היא עור גה גודקה, ומובשר זה המצלח לשים את ידו על הנפת הגדול ביותר.

ביבי ומוטי — מי מסמל את המישטר הקיים בארץ?

ויתקון - האדם השלישי

האיש שנדרש להכריע בשאלה זו הוא האדם השלישי — שופט בית המשפט העליון, ד"ר אלפרד ויתקון. הוא עשה עבודה נאמנה. הוא לא קבע מה צריך להיות. הוא קבע מה הוזה. הוא קבע מהי הנורמה של המישטר הקיים, והוא השתמש בה כמאזניים כדי לשקול את שני הגיבורים, זוהי משמעות דו"ח ויתקון. הוא קבע ש" במישטר הקיים בישראל דויד גיב הוא חריג,

אשה דיין והקצין

הכנסת סירבה לדון במה שנעשה בפיתחת-רפיה. הדרך היחידה שעמדה לפנינו היתה להגיש שאילתות. השבוע ענה דיין:

שאיילתה מס' 4468 של ח"כ אורי אבנרי: נמסר כי ועדת החקירה, שמונתה על-ידי הרמטכ"ל לבדיקת התלונות על פיגועי הבדווים מאזור פיתחת-רפיה, סיימה את עבודתה וגיבשה מסקנות. הניג מבקש לדעת: